

מצא את נקודת הקיצון של הפונקציה $f(x,y) = xe^{-x^3+y^3}$

ואת אופייה.

תשובות:

(,)

(ניתן להכניס את המילה מינימום/מקסימום/אוקף)

תיאורמה 11 – מבחן הנגזרת השנייה לערכי קיצון מקומיים

בניח ש- $f_{(x,y)}$ ובגזרותיה החלקיות הראשונות והשניות רציפות על פני דסקה פתוחה שמרכזו (a,b) , וש- $f_{x(a,b)} = f_{y(a,b)} = 0$ או אז,

- (1) ל- f יש מקסימום מקומי ב- (a,b) אם $f_{xx} < 0$ ו- $f_{xx}f_{yy} - f_{xy}^2 > 0$ ב- (a,b) .
- (2) ל- f יש מינימום מקומי ב- (a,b) אם $f_{xx} > 0$ ו- $f_{xx}f_{yy} - f_{xy}^2 > 0$ ב- (a,b) .
- (3) ל- f יש נקודת אוקף ב- (a,b) אם $f_{xx}f_{yy} - f_{xy}^2 < 0$ ב- (a,b) .
- (4) המבחן אינו חד משמעי ב- (a,b) אם $f_{xx}f_{yy} - f_{xy}^2 = 0$ ב- (a,b) .

$$f_{(x,y)} = xe^{-x^3+y^3}$$

$$\begin{cases} f_x = e^{-x^3+y^3} - 3x^2xe^{-x^3+y^3} = (1 - 3x^3)e^{-x^3+y^3} \\ f_y = x(3y^2)e^{-x^3+y^3} = 3xy^2e^{-x^3+y^3} \end{cases}$$

$$\begin{cases} f_x = (1 - 3x^3)e^{-x^3+y^3} = 0 \Rightarrow 1 - 3x^3 = 0 \Rightarrow x = \sqrt[3]{\frac{1}{3}} = 3^{-1/3} \Rightarrow y = 0 \\ f_y = 3xy^2e^{-x^3+y^3} = 0 \Rightarrow 3xy^2 = 0 \end{cases}$$

$$f\left(\sqrt[3]{\frac{1}{3}}, 0\right) = 3^{-1/3}e^{-1/3} = \frac{1}{\sqrt[3]{3e}} \Rightarrow \left(\sqrt[3]{\frac{1}{3}}, 0, \frac{1}{\sqrt[3]{3e}}\right) \text{ suspected}$$

$$f_x = (1 - 3x^3)e^{-x^3+y^3} \Rightarrow \begin{cases} f_{xx} = -9x^2e^{-x^3+y^3} - 3x^2(1 - 3x^3)e^{-x^3+y^3} = -3x^2(4 - 3x^3)e^{-x^3+y^3} \\ f_{xy} = 3y^2(1 - 3x^3)e^{-x^3+y^3} \end{cases}$$

$$f_y = 3xy^2e^{-x^3+y^3} \Rightarrow f_{yy} = 3x(2ye^{-x^3+y^3} + 3y^4e^{-x^3+y^3}) = 3xy(2 + 3y^3)e^{-x^3+y^3}$$

$$f_{xx}\Big|_{x=\sqrt[3]{1/3}, y=0} = \frac{-9}{\sqrt[3]{9e^{1/3}}}, \quad f_{xy}\Big|_{x=\sqrt[3]{1/3}, y=0} = 0, \quad f_{yy}\Big|_{x=\sqrt[3]{1/3}, y=0} = 0$$

$$\Delta = f_{xx}f_{yy} - f_{xy}^2 = 0 \Rightarrow \text{inconclusive}$$

$$f(x,y) = xe^{-x^3+y^3}$$

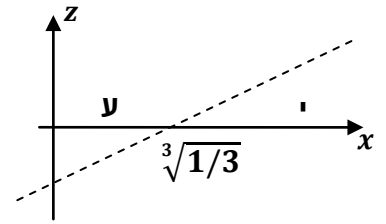
יש לברר מה קורה בסביבתה הקרובה של הנקודה החשודה.

אפשר להשתמש בדיפרנציאל השלם, או בשיטה אחרת המודגמת להלן:

נבדוק אם במישור $y = 0$ (מישור xz) יש פיתול בנקודה החשודה $(\sqrt[3]{1/3}, 0, \frac{1}{\sqrt[3]{3e}})$. אם אכן כן – אוקף!

$$f(x,0) = xe^{-x^3}$$

$$f_x(x,0) = (1 - 3x^3)e^{-x^3} \stackrel{y}{>} 0 \Rightarrow 3x^3 - 1 \stackrel{y}{<} 0 \Rightarrow \sqrt[3]{3}x - 1 \stackrel{y}{<} 0 \Rightarrow$$

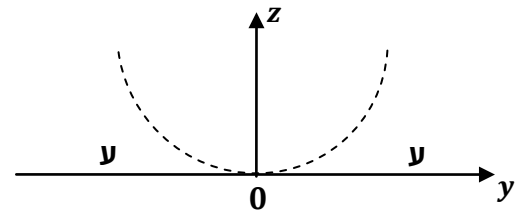

במישור $y = 0$ קיבלנו מקסימום בנקודה החשודה - הפונקציה עוברת בה מעליה לירידה. חבל שלא פיתול!

אין מנוס מלחזור על התהליך במישור $x = \sqrt[3]{1/3}$ (המקביל למישור yz), מתוך תקווה שכאן יתקבל פיתול:

$$f(\sqrt[3]{1/3}, y) = \sqrt[3]{1/3} e^{-\frac{1}{3}+y^3}$$

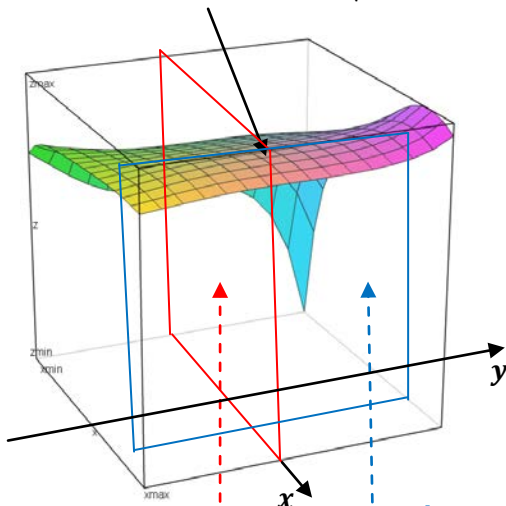
$$f_y(\sqrt[3]{1/3}, y) = 3\sqrt[3]{1/3} y^2 e^{-\frac{1}{3}+y^3} \stackrel{y}{>} 0 \Rightarrow y^2 \stackrel{y}{>} 0 \Rightarrow$$

במישור $x = \sqrt[3]{1/3}$ קיבלנו פיתול אגרסיבי בנקודה החשודה - הפונקציה עוברת בה מעליה לעליה.

אם כן, בנקודה החשודה ישנו אוקף.

$$\left(\sqrt[3]{1/3}, 0, \frac{1}{\sqrt[3]{3e}}\right) \text{ saddle}$$

$y = 0$ plane

$x = \sqrt[3]{1/3}$ plane

אם גם במישור $x = \sqrt[3]{1/3}$ היינו מקבלים מקסימום בנקודה החשודה,

האם זה היה אומר שהיא נקודת מקסימום?

לא, עלינו לחזור על התהליך אינסוף פעמים – באינסוף המישורים

המאונכים למישור xy , ולוודא שבכולם מתקבל מקסימום. בלתי אפשרי.

אם כן, השיטה הנ"ל (כמו גם שיטת הדיפרנציאל השלם של z) טובה רק

להוכחת אוקף. כדי להוכיח מקסימום/מינימום (כאשר $\Delta = 0$), יש לפנות

לשיטות אחרות החורגות ממסגרת הקורס.

אם כן, בכל פעם שניתקל בקורס ב- $\Delta = 0$, נדע מראש שמדובר באוקף.

חחחחחחח גדול אבל צריך להוכיח!